

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ

## สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### การยื่นบัญชีทรัพย์สินฯ

คำถาม : 1.

แนวทางปฏิบัติและรายละเอียดที่ข้าราชการควรรู้ เกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินข้าราชการ ในระดับต่ำกว่า 9 ลงมา แต่อยู่ในสายอำนาจการ

คำถาม : 2.

การยื่นบัญชีทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐในอนาคต อยากทราบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐระดับไหนต้อง ยื่นบ้าง ต้องทุกคนไหม

คำตอบ :

ในขณะนี้ เจ้าหน้าที่รัฐที่ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องเป็นตำแหน่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดเท่านั้น ส่วนเจ้าหน้าที่ของรัฐนอกจากที่กำหนดจะยังไม่มีหน้าที่ยื่นบัญชีฯ รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่มีตำแหน่งที่ต่ำกว่าระดับ 9

แต่ในอนาคต เจ้าหน้าที่ของรัฐนอกจากที่กำหนดให้ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

จะต้องมีหน้าที่ยื่นบัญชีฯ ต่อหน้าหน้าส่วนราชการ (ตามพระราชกฤษฎีกา ที่จะต้องมีการกำหนดในอนาคต ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ป.ป.ช. มาตรา 130) ซึ่งจะกำหนดรายละเอียดตำแหน่งที่ จะต้องมีหน้าที่ยื่นบัญชีฯ ต่อไป

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ

## สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA)

# Q

คำถาม : 3.

คะแนน ITA มีผลอย่างไรกับการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ

# A

คำตอบ :

การประเมิน ITA ถือเป็นการประเมินหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศอย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน จำนวน 8,299 แห่ง ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่เข้ามาตอบคำถามในแต่ละปี ไม่ต่ำกว่าปี 400,000 คน ผู้ขอรับบริการปีละ 800,000 คนและเป็นการประเมินที่กระตุ้นให้หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญกับการบริการอย่างเป็นธรรมและมีการบริหารงานอย่างโปร่งใส โดยเปิดเผยข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานผ่านการขับเคลื่อนโดยการประเมิน

ทั้งนี้ การประเมิน ITA ได้รับการยอมรับในระดับนโยบายของประเทศ โดยผลการประเมิน ITA ได้ถูกกำหนดให้เป็นค่าเป้าหมายของตัวชี้วัด ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐมีการปรับปรุงพัฒนาด้านคุณธรรม

ค่าเป้าหมาย	2561 - 2565	2566 - 2570	2571 - 2575	2576 - 2580
ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA	ร้อยละ 80 (85 คะแนนขึ้นไป)	ร้อยละ 100 (85 คะแนนขึ้นไป)	ร้อยละ 80 (90 คะแนนขึ้นไป)	ร้อยละ 100 (90 คะแนนขึ้นไป)

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ

## สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### ภาพรวมสถานการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในประเทศไทย

คำถาม : 4.

กรณีประเทศไทย การทุจริตในรูปแบบใด ระดับไหนมีเยอะสุด

คำตอบ :

การทุจริตที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ การให้และรับสินบน การทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง ซึ่งเป็นการทุจริตที่สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รวมไปถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ

## สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### ภาพรวมสถานการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในประเทศไทย

คำถาม : 5.

การทุจริตเชิงนโยบายคืออะไร สำนักงาน ป.ป.ช. มีแนวทางในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประเภทนี้อย่างไร

คำตอบ :

การทุจริตเชิงนโยบายหมายถึง การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในกระบวนการพัฒนานโยบายการบริหารประเทศ และการนำนโยบายดังกล่าวสู่การปฏิบัติ

แนวทางในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประเภทนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการออกแบบและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการสกัดกั้นปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายให้เกิดขึ้นได้ยากยิ่งขึ้น โดยเครื่องมือดังกล่าว คือ เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

## ภาพรวมสถานการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในประเทศไทย

คำถาม : 6.

การแทรกแซงของนักการเมืองอาจส่งผลให้เกิดการทุจริตเชิงนโยบายได้ง่ายและในวงกว้าง ขอทราบข้อเสนอแนะว่า ข้าราชการควรปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการทุจริตดังกล่าว

คำตอบ :

ข้าราชการผู้ที่รับผิดชอบการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ควรดำเนินการตามมาตรา ๑๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่วางหลักว่าในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพราะถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำ ถ้าได้ทำหนังสือโต้แย้งหรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งหรือให้ยืนยันคำสั่งแล้ว หรือได้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบถึงเบาะแส ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้กระทำการนั้น ให้เจ้าพนักงานผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ ซึ่งบทบัญญัติข้อนี้เป็นแนวทางที่มีขึ้นเพื่อให้ข้าราชการได้มีช่องทางหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ที่สื่อไปในทางทุจริตด้วยความไม่เต็มใจ

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ

## สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### ภาพรวมสถานการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในประเทศไทย

คำถาม : 7.

รัฐบาลทำแผนป้องกันการทุจริตในภาครัฐให้เป็นรูปธรรมได้อย่างไรบ้างและมีวิธีป้องกันคนของรัฐทุจริต ในหน่วยงานราชการโดยวิธีแบบไหนบ้าง

คำตอบ :

ประเทศไทยนั้น นอกจากจะกำหนดให้ “การต่อต้านการทุจริต” เป็นหัวข้อที่สำคัญในระดับนโยบายของประเทศ ตั้งแต่รัฐธรรมนูญ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ หรือแผนอื่นๆ ในระดับประเทศแล้ว

ยังมีกระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้เกิดผลในรูปธรรมที่สำคัญ เช่น การกำหนดแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ทั้งระดับกระทรวงและระดับจังหวัด เป็นต้น

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ

## สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### ภาพรวมสถานการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในประเทศไทย

Q

คำถาม : 8.

บทลงโทษสูงสุดของการทุจริตสำหรับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ คืออะไร

A

คำตอบ :

ประหารชีวิต

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

## ภาพรวมสถานการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในประเทศไทย

คำถาม : 9.

อำนาจหน้าที่ในการรับเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ท. แตกต่าง  
กัน อย่างไร และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดบ้างที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท.

คำตอบ :

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบ  
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้  
คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรในการพิจารณารับรับเรื่องร้องเรียนเพื่อแจกจ่ายไปยังการ  
ดำเนินการไปยัง สำนักงาน ป.ป.ท. พนักงานสอบสวน หรือต้นสังกัด



# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ

## สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### ภาพรวมสถานการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในประเทศไทย

**คำถาม : 10.**

ท่านคิดว่าวิธีการใดเป็นวิธีที่ได้ผลมากที่สุดในการแก้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยให้ลดน้อยลง

**คำตอบ :**

การทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนคนไทยทุกคน สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้ ซึ่งจะทำให้มีความเข้าใจในหลักการและมีจิตสำนึกที่ถูกต้อง ส่งผลให้ไม่มีพฤติกรรมทุจริตประพฤติมิชอบได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีที่ดีที่สุดและยั่งยืนที่สุดวิธีหนึ่ง

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ

## สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### ภาพรวมสถานการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในประเทศไทย

**คำถาม : 11.**

แนวทางการปฏิบัติของหน่วยงานอิสระ โดยเฉพาะหน่วยงาน ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบว่า ควรดำเนินการอย่างไรให้เที่ยงตรงและเป็นที่น่าเชื่อถือในสายตาสาธารณชน

**คำตอบ :**

องค์กรอิสระต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ย่อมจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ อย่างเคร่งครัดและเป็นที่ยอมรับของประชาชน

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ

## สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต

คำถาม : 12.

การบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรกับการป้องกันการทุจริต ในองค์กร ในฐานะที่รับผิดชอบงาน ตรวจสอบภายใน ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ควรมีบทบาทอย่างไร และ ควรต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถในด้านใดบ้าง

คำตอบ : การบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรกับการป้องกันการทุจริตในองค์กร เป็นหลักการบริหารที่ต้องการมุ่งสู่เป้าหมายในลักษณะเดียวกัน คือ การที่องค์กรมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลอย่างสูง มีความโปร่งใส คุ่มค่า และสามารถตรวจสอบได้ ตามหลักการบรรษัทภิบาลหรือธรรมาภิบาล

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ควรมีบทบาทที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ การมีบทบาทที่มุ่งที่จะพิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชน โดยผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการจะแสดงภาวะการนำองค์กรที่จะเน้นผลลัพธ์ตามหลักธรรมาภิบาล และไม่ยอมให้เกิดการทุจริตในองค์กร ในขณะที่เจ้าหน้าที่ควรมีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ถูกต้องตามกฎหมาย และสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล

ความรู้ความสามารถที่ควรจะต้องพัฒนาอย่างแรก คือ ความรู้ความเข้าใจต่อกฎหมายที่องค์กรถือปฏิบัติอยู่อย่างถูกต้อง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐส่วนมากไม่ได้มีเจตนาที่จะทุจริต แต่เพราะขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง/วิธีการปฏิบัติตามกฎหมายที่ถูกต้อง ทำให้บางครั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความผิดพลาดจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช.สามารถใช้อำนาจตาม พรป.ปปช.ม.35 ดำเนินการได้

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ

## สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### การกล่าวหา ร้องเรียน

**คำถาม : 13.**

การกล่าวหา ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐจะกระทำอย่างไร และหากประสงค์จะกล่าวหาแต่ไม่อยากจะเปิดเผยตน สามารถกระทำได้หรือไม่ อย่างไร

**คำตอบ :**

สามารถกระทำได้โดยการขอกปิดชื่อ หรือทำเป็นหนังสือแจ้งข้อมูลแต่ไม่ระบุชื่อผู้แจ้ง(บัตรสนเท่ห์) กฎหมายฉบับปัจจุบันมีมาตรการปกปิดชื่อผู้ร้องอยู่แล้ว

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ

## สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### การจัดซื้อจัดจ้าง

**คำถาม : 14.**

สำนักงาน ป.ป.ช. มีแนวทางการป้องกันการทุจริตโดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้างในภาครัฐโดยวิธีเฉพาะเจาะจง อย่างไรบ้าง

**คำถาม : 15.**

ขอทราบแนวทางปัจจุบันและแนวโน้มการดำเนินการของ สำนักงาน ป.ป.ช. ในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างในภาครัฐด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง ตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

**คำตอบ :**

สำนักงาน ป.ป.ช. อยู่ระหว่างการศึกษาข้อมูลและรายละเอียดกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อกำหนดมาตรการเชิงรุกเพื่อป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างตามกฎหมายใหม่ และอยู่ระหว่างการศึกษาแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต (คณะกรรมการ ค.ป.ท.) ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

Q

คำถาม : 16.

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในประเทศไทยมีอะไรบ้าง

A

คำตอบ :

การห้ามกระทำและการรายงาน

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

## การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

Q

คำถาม : 17.

ประเภทการทุจริตมีอะไรบ้าง ขอคำอธิบายเกี่ยวกับการยกยอกทรัพย์สินและการมีผลประโยชน์ทับซ้อน

A

คำตอบ :

เกี่ยวกับทรัพย์สินและไม่เกี่ยวกับทรัพย์สิน  
ผลประโยชน์ทับซ้อนมีทั้งหมด ๙ ประเภท

# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ

## สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

คำถาม : 18.

กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐไปเป็นกรรมการและเหรัญญิก ของมูลนิธิฯ ที่จัดตั้งโดยหน่วยงานของรัฐ และรับเงิน งบประมาณ ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไปของรัฐไปดำเนินการ แบบนี้จะถือว่าเจ้าหน้าที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ :

ปัจจุบันกฎหมายกำหนดความผิดเฉพาะการกระทำที่เป็นการเชื่อมโยงผลประโยชน์ส่วนรวมไปสู่ผลประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งจะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นรายกรณี



# การอภิปราย คำถาม - คำตอบ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

## การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

คำถาม : 19.

ข้าราชการยังสามารถ charge แบตเตอรี่ ในที่ทำงานได้หรือไม่  
การกระทำดังกล่าวมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือไม่ และมีกฎหมายใดที่เกี่ยวข้องบ้าง

คำตอบ : สามารถ charge ได้เพื่อใช้ในราชการ แต่ห้ามใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว  
เป็นไปตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนข้อ 5(2)

ข้อ ๕ ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์  
ส่วนรวมของประเทศชาติ หนักกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะ เป็นญาติพี่น้อง พรรคพวก  
เพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติ  
ต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่นเพราะชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช่เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของ  
ทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย